

Anna Werecka – Gryć

Rozprawa Doktorska

## „Retoryka w wybranych partiach operowych Georga Friedricha Haendla”

### Streszczenie

Głównym postulatem badawczym niniejszego opracowania jest przedstawienie swoistego „kodu retorycznego” jaki stosuje Georg Friedrich Haendel w dziełach operowych. Temat pracy wyrósł z potrzeby omówienia poszczególnych elementów składających się na styl haendlowski, które dotychczas nie zostały zaprezentowane w literaturze fachowej w sposób wystarczający oraz w dużej mierze stanowiły dotychczas materię niezbadaną.

Problematyka objęta niniejszą pracą została ujęta w pięciu rozdziałach. Rozdział pierwszy zawiera rys historyczny rozwoju retoryki muzycznej oraz związanej z nią *Teorii Afektów*, ze szczególnym uwzględnieniem poglądów Athanasiusa Kirchera, Johanna Matthesona oraz Johanna Joachima Quantza. Rozdział drugi obejmuje charakterystykę stylu operowego Haendla, będącego w swej dojrzałej formie, wypadkową europejskich szkół narodowych (niemieckiej, włoskiej, francuskiej oraz angielskiej), z których najistotniejszą rolę odegrała tradycja włoskiej *opera seria* oraz związana z nią działalność kastratów na scenach operowych. Rozdział trzeci dotyczy charakterystyki poszczególnych elementów haendlowskiego „kodu retorycznego”, w skład którego wchodzi takie aspekty jak: tonacja, metrum, figury retoryczne oraz relacje melodyczno – harmoniczne poszczególnych głosów. Rozdział czwarty przedstawia charakterystykę typów arii w twórczości tego kompozytora (*aria cantabile*, *aria di portamento*, *aria di mezzocarattere*, *aria agitata*, *aria di bravura*, *aria concertata*), które zaprezentowane zostały w oparciu o przykłady wybranych arii operowych. Rozdział piąty stanowi analizę retoryczną fragmentów partii operowych, pochodzących z takich oper jak: „Giulio Cesare in Egitto”, „Siroe, re di Persia”, „Ariodante”, „Alcina”, „Faramondo” oraz „Serse”. Niniejszą pracę zwieńcza podsumowanie, które stanowi zestawienie głównych uwag i zawartych w jej treści ocen.